

טיז. סדר עבודת יום הכפורים

אודי מרת (תשי"א)

א.א. שאלה כללית:

בעל שם עולם נקטה: מפסוק א' של פרקנו נראה, שנאמר פרקנו מיד אחר מות סני בני אהרן ולמה לא בא פרקנו מיד לאחר פרק י' בפרשת שמייני?
נסה לענות לסאלתו!

ב. ו' וכפר בעדו ובעד ביתו ורטי"י
י"א וכפר בעדו ובעד ביתו "

מקשה הרא"ם: למה הצריכו הכתוב להחודדו ודוי סני, די כודוי ראשון לכלול בו גם הכהנים, כשיאמר: "אנא הטם חטאתי עויתי משעתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושיך?"
ענה לסאלתו על פי צפניה ב' א' ורטי"י טס!

ג. כ"א והחודה עליו את כל עונות בני ישראל ונאח כל משעיהם לכל חטאתם ונאח ל"ו ע"ב: "עונות" - אלו הזדונות, וכן הוא אומר (במדבר ט"ו) "הכרת הכרת הנפש ההיא עונה בה. "פטעים" - אלה המרדים (רש"י: העושה להכעיס) וכן הוא אומר (מלכים ב' ג') "מלך מואב פשע בו" (רש"י: מרד בו), "לכל חטאתם אלו חטונות" וכן הוא אומר (ויקרא ד') "נפש כי תחטא בשוגג". ומאחר שהת דת על הזדונות והמרדים חוזר ומתודה על חטונות? (רש"י: בתמיהה. אם על זדונות ימחלו לו, אין צריך לבקש טוב על חטונות.) אלא כך היה מתודה: "חטאתי ועויתי ומשעתי לפניך אני וביתי..." (וכן בדוד (ההלים ק"ו): "חטאתי עמ אבותינו עוינו פטענו".

א.א. ומקשיין: ואין לא חשו כלל לקבע ודוי בסדר זה "חטאתי עויתי משעתי" והלא הוא נראה היפך הסדר בפסוקנו?

א.א. התוכל להסביר את הסנוי בסגנון בין אח כל עונות. - זאת כל פטעיהם" ובין "לכל חטאתם?"

ד. ל' כי כיום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' חטהרו ונאח פ"ה ע"ב: האומר: "אחטא ואשוב", - אין מספיקין בידו לעשות חטובה. "אחטא ויום הכפורים מכפר", אין יום הכפורים מכפר. עברות שבין אדם לבקום יום הכפורים מכפר; עברות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו. אח וו דרש ר' אלעזר בן עזריה: "מכל חטאתיכם לפני ה' חטהרו" - עברות שבין אדם לבקום יום הכפורים מכפר, עברות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו.
אמר ר' עקיבא: אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין, מי מטהר אתכם? אביכם שבשמים, שני' (יחזקאל ל"ו) "וורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם". ואומר (ירמיהו י"ד): "מקוה ישראל" - מה מקוה מטהר את חטאתי, אף הקנה"ו מטהר את ישראל.

1. מה בין ר' אלעזר בן עזריה לבין ר' עקיבא בפרוט פסוקנו. העתיק את פסוקנו פעמיים וסמנו בסמני פסוק לפי דעה אל אחד מן חתנאים הג"ל.

א.א. 2. מקשיין: מה הוסיף עוד ר' אלעזר בן עזריה לצדוק יותר מהאסור קודם? וזם בא להביא לנו ראייה מהכתוב, שאמר "לפני ה' חטהרו", אם כן לא היה צו לחזור ולומר "עברות שבין אדם לבקום..." אלא: "אלך אלעזר: "מכניין? סני: "מכל חטאתיכם..."
נסה לחרץ קושייתו.

א.א. 3. בעל שם עולם נקטה: "חטהרו" לכאורה מיותר, דאחר שאמר "יכפר עליכם לטהר אתכם" אין צריך לפרט אלא מאיזה חבר? "מכל חטאתיכם"; לפני מי? "לפני ה'". אבל גוף הטהרה כבר נזכר, ולמה אם כן אמר "חטהרו".
נסה לענות לקושייתו.

(טים לב: לא נאכר כאן "חטהרתם" והטוה י"ד ט; י"ד ב; ט"ו י"ג אלא "חטהרו".)

הטובות לסלוח לנחמה ליבוביץ, קרית מטה, ירוסלים

שאלות המסומנות x קטות והמסומנות xx קטות ביותר, יענה כל אחד לפי יכלתו